

P9_TA(2024)0080

Dalsze represje wobec sił demokratycznych w Wenezueli – ataki na Marię Corinę Machado, kandydatkę opozycji w wyborach prezydenckich

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 8 lutego 2024 r. w sprawie dalszych represji wobec sił demokratycznych w Wenezueli – ataki na kandydatkę w wyborach prezydenckich Marię Corinę Machado (2024/2549(RSP))

(C/2024/6344)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Wenezueli,
 - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka oraz inne traktaty i instrumenty Organizacji Narodów Zjednoczonych dotyczące praw człowieka,
 - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych,
 - uwzględniając oświadczenie rzecznika wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z 29 stycznia 2024 r.,
 - uwzględniając oświadczenie Sekretariatu Generalnego Organizacji Państw Amerykańskich z 28 stycznia 2024 r. na temat ostatnich wydarzeń w Wenezueli,
 - uwzględniając częściowe porozumienie w sprawie promowania praw politycznych i gwarancji wyborczych dla wszystkich, podpisane w październiku 2023 r. przez rząd Maduro i sojusz wenezuelskich partii opozycyjnych – Platformę Jednościową (porozumienie z Barbadosu),
 - uwzględniając pierwsze sprawozdanie niezależnej międzynarodowej misji informacyjnej ONZ ds. Boliwariańskiej Republiki Wenezueli opublikowane 16 września 2020 r.,
 - uwzględniając konstytucję Wenezueli,
 - uwzględniając sprawozdanie końcowe unijnej misji obserwacji wyborów w Wenezueli z 22 lutego 2022 r. pt. „Wybory regionalne i lokalne z 21 listopada 2021 r.” oraz oświadczenie przewodniczącego delegacji obserwacji wyborów Parlamentu Europejskiego Jordiego Cañasa z 23 listopada 2021 r. w sprawie wyborów regionalnych i lokalnych w Wenezueli w 2021 r.,
 - uwzględniając art. 132 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że wybory w Wenezueli w 2024 r. mogą stanowić punkt zwrotny oraz odejście od skorumpowanej autokracji wraz z powrotem do demokracji, jeżeli przestrzegane będą wszystkie punkty porozumienia z Barbadosu; mając na uwadze, że w Wenezueli nadal łamane są prawa obywatelskie i polityczne, co doprowadziło do wieloletniej niestabilności i przemocy; mając na uwadze, że około ośmiu milionów osób zostało zmuszonych do opuszczenia kraju;
- B. mając na uwadze, że systematycznie ograniczono informacje publiczne, wolność opinii i wypowiedzi oraz prawo do pokojowego zgromadzenia się, w szczególności w przypadku dysydentów przeciwstawiających się reżimowi, związkowców, obrońców praw człowieka i najsłabszych członków społeczeństwa;
- C. mając na uwadze, że 17 października 2023 r. reżim Maduro i opozycyjny sojusz Platforma Jednościowa w Wenezueli podpisali dwie umowy zwane porozumieniami z Barbadosu i dotyczące takich kwestii jak wspieranie praw politycznych i gwarancji wyborczych dla wszystkich oraz uwolnienie więźniów politycznych; mając na uwadze, że porozumienie to obejmowało ważne tematy, takie jak umożliwienie obserwatorom międzynarodowym udziału w procesie wyborczym; mając na uwadze, że umowa została podpisana jako pierwszy krok na drodze ku wolnym i uczciwym wyborom w Wenezueli;
- D. mając na uwadze, że 22 października 2023 r. María Corina Machado, która w prawyborach uzyskała 92,35 % głosów, została wybrana na kandydatkę antyreżimowej opozycji demokratycznej w wyborach prezydenckich;

- E. mając na uwadze, że María Corina Machado, jej współpracownicy z zespołu prowadzącego kampanię, w tym Juan Freites, Luis Camacaro i Guillermo López, którzy zostali bezprawnie zatrzymani i od tej pory ich los jest nieznany, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, prawnicy, organizacje pozarządowe i inne podmioty polityczne antyreżimowej opozycji demokratycznej są celem arbitralnych i umotywowanych politycznie prób pozbawienia ich prawa do pełnienia funkcji publicznych; mając na uwadze, że wśród osób, które padły ofiarą ataków, znajduje się Henrique Capriles, który w przeszłości dwukrotnie ubiegał się o urząd prezydenta i w przypadku którego pozbawienie praw zostało również potwierdzone w tym samym oświadczeniu z 26 stycznia 2024 r.;
- F. mając na uwadze, że w postępowaniu w sprawie przywrócenia Marii Coriny Machado do pełnienia funkcji zignorowano podstawowe aspekty, ponieważ nie otrzymała ona kopii stawianych jej zarzutów ani nie miała możliwości ustosunkowania się do tych zarzutów; mając na uwadze, że Sąd Najwyższy reżimu opublikował na swojej stronie internetowej streszczenie swojej decyzji, która nie ma podstawy prawnej; mając na uwadze, że wenezuelska konstytucja stanowi, iż prawa polityczne jednostek nie mogą być ograniczane decyzjami administracyjnymi ani nie mogą być one pozbawione możliwości sprawowania funkcji publicznych na mocy takich decyzji; mając na uwadze, że w związku z tym Sąd Najwyższy reżimu nie mógł wydać zgodnego z konstytucją orzeczenia w tej sprawie;
- G. mając na uwadze, że 6 grudnia 2023 r. za rzekomą zdradę został aresztowany Roberto Abdul, członek komisji, która zaplanowała prawyborów opozycji antyreżimowej; mając na uwadze, że jednocześnie wydano nakazy aresztowania członków partii Vente Venezuela Henry'ego Alviareza, Claudii Macero i Pedra Urruchurtu pod zarzutem popełnienia przestępstw, w tym zdrady, spisku i prania pieniędzy;
- H. mając na uwadze, że owe arbitralne decyzje są niezgodne z zobowiązaniem przedstawicieli Nicolása Maduro do przeprowadzenia konkurencyjnych wyborów prezydenckich w Wenezueli w 2024 r., a także sprzeczne z zaleceniami misji obserwacji wyborów UE; mając na uwadze, że utrzymujące się arbitralne pozbawianie praw kandydatów opozycji na wybory prezydenckie przez organy administracyjne poważnie ogranicza prawo Wenezuelczyków do wyboru swoich przedstawicieli;
- I. mając na uwadze, że w rezolucji z 13 lipca 2023 r. w sprawie pozbawiania praw politycznych w Wenezueli ⁽¹⁾ Parlament zdecydowanie potępił już pozbawianie kandydatów praw politycznych przez reżim wenezuelski; mając na uwadze, że w rezolucji tej potępiono konkretnie arbitralne i niekonstytucyjne pozbawienie Marii Coriny Machado i innych czołowych osobistości politycznych ich praw politycznych na okres piętnastu lat, a także wyrażono ubolewanie, że zalecenia ostatniej unijnej misji obserwacji wyborów zostały całkowicie zignorowane;
- J. mając na uwadze, że reżim Maduro odmówił głównej obserwatorce misji obserwacji wyborów z ramienia UE wjazdu na terytorium Wenezueli, gdzie chciała przedstawić sprawozdanie końcowe z wyborów regionalnych i lokalnych, które odbyły się w 2021 r., w związku z uprzednim wydaleniem unijnej misji obserwacji wyborów z tego kraju;
- K. mając na uwadze, że 22 stycznia reżim za pośrednictwem prokuratora generalnego i na podstawie sfabrykowanych zarzutów wydał czternaście nakazów aresztowania, które dotyczą takich osób jak obrończyni praw człowieka Tamara Sujú, dziennikarka Sebastiana Barráez, były burmistrz Caracas Antonio Ledezma, przywódca polityczny Leopoldo López, były tymczasowy prezydent Wenezueli Juan Guaidó i były burmistrz David Smolansky, za zdradę, zabójstwo polityczne i zwykłe korzystanie ze swobody wyrażania sprzeciwu wobec reżimu;
- L. mając na uwadze, że parlament Wenezueli, kontrolowany przez reżim Maduro, przygotowuje nową ustawę o finansowaniu i wynikach organizacji pozarządowych w celu ograniczenia zdolności społeczeństwa obywatelskiego do organizowania się i obrony swoich praw;
- M. mając na uwadze, że 31 stycznia Maduro poparł apel kontrolowanego przez reżim Zgromadzenia Narodowego o opracowanie, począwszy od 5 lutego i w porozumieniu z różnymi sektorami, harmonogramu wyborów prezydenckich, które mają się odbyć w drugiej połowie 2024 r., ale nadal nie został określony ich dokładny termin;
- N. mając na uwadze, że wyborczy plan działania ujęty w porozumieniu z Barbadosu wciąż daje szansę na rozwiązanie długotrwałych kryzysów politycznych, gospodarczych i humanitarnych w Wenezueli oraz na przeprowadzanie w tym kraju konkurencyjnych, wolnych i pluralistycznych wyborów; mając na uwadze, że prześladowanie kandydatów opozycji antyreżimowej poważnie narusza prawa polityczne i gwarancje wyborcze podpisane w porozumieniu z Barbadosu;
- O. mając na uwadze, że władze reżimowe wprowadzają również zmiany w Krajowej Radzie Wyborczej, aby utrudnić proces wyborczy i zaprzepaścić wszelkie perspektywy powrotu do demokracji; mając na uwadze, że w czerwcu 2023 r. trzech głównych rektorów Krajowej Rady Wyborczej ustąpiło ze stanowiska, zmuszając do rezygnacji dwóch pozostałych rektorów; mając na uwadze, że kontrolowane przez reżim Zgromadzenie Narodowe powołało specjalną komisję składającą się z przedstawicieli reżimowych władz, w tym żony Nicolása Maduro, w celu wyboru nowych rektorów spośród osób przynależących do reżimu;

(1) Teksty przyjęte, P9_TA(2023)0288.

1. zdecydowanie potępia próby pozbawienia kandydatki antyreżimowej opozycji demokratycznej w wyborach prezydenckich Marií Coriny Machado i innych osób, takich jak Henrique Capriles, prawa do pełnienia funkcji publicznych; przypomina, że proces odnowienia zakazu dotyczący Marií Coriny Machado był pozbawiony podstawowych elementów, ponieważ nie otrzymała ona kopii stawianych jej zarzutów ani nie miała możliwości ustosunkowania się do tych zarzutów;
2. zdecydowanie potępia ataki na członków zespołu Marií Coriny Machado oraz innych przedstawicieli opozycji i społeczeństwa obywatelskiego, obrońców praw człowieka i dziennikarzy, a także domniemane wymuszone zaginięcia, aresztowania i nakazy aresztowania wydane wobec tych osób; zdecydowanie potępia ingerencję reżimu Maduro w proces wyborczy;
3. wzywa do natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia wszystkich arbitralnie aresztowanych przywódców politycznych i społecznych, w tym trzech współpracowników kandydatki antyreżimowej opozycji na urząd prezydenta Marií Coriny Machado, mianowicie Juana Freitesa, Luisa Camacaro i Guillermo Lopeza;
4. przypomina, że działania Nicolása Maduro i jego przedstawicieli, w tym prześladowanie członków antyreżimowej opozycji demokratycznej i próby utrudniania kandydatom ubiegania się o urząd prezydenta w tegorocznych wyborach, są jawnie niezgodne z porozumieniami z Barbadosu podpisanymi przez przedstawicieli Nicolása Maduro i Platformy Jednościowej z myślą o przeprowadzeniu konkurencyjnych wyborów prezydenckich w Wenezueli w 2024 r.;
5. podkreśla, że orzeczenie Sądu Najwyższego reżimu jest niezgodne z konstytucją i niezgodne z prawem, ponieważ wynika z arbitralnych i umotywowanych politycznie oskarżeń, oraz że zastosowana procedura nie była zgodna z prawem; uważa zatem, że decyzja Sądu Najwyższego powołanego przez reżim nie ma podstaw prawnych oraz że María Corina Machado nadal ma prawo kandydowania w wyborach;
6. uważa, że działania te stanowią wyraźną próbę prześladowania przeciwników politycznych przez dyktatora, co narusza prawa obywatelskie i polityczne obywateli Wenezueli, oraz że środki te, które można było przewidzieć w świetle dotychczasowego postępowania reżimu, po raz kolejny podważają perspektywę wolnych i uczciwych wyborów;
7. pochwała wysiłki opozycji na rzecz zorganizowania krajowych i zagranicznych prawyborów jako demokratycznego rozwiązania dla Wenezuelczyków; wzywa władze Wenezueli, by stworzyły warunki do przeprowadzenia uczciwych, wolnych, pluralistycznych i przejrzystych wyborów;
8. wzywa wenezuelski reżim do natychmiastowego zaprzestania prześladowań wobec zwyciężczyni prawyborów, a tym samym pełnoprawnej kandydatki antyreżimowej opozycji Marií Coriny Machado i innych polityków opozycji, a także do rozpoczęcia wdrażania porozumienia z Barbadosu, w tym poprzez przestrzeganie zasad wyborczego planu działania i ustępu pierwszego porozumienia, w którym wskazano, że strony są zobowiązane do „uznawania i poszanowania prawa każdego podmiotu politycznego do swobodnego wyboru kandydata w wyborach prezydenckich”, co oznaczałoby zagwarantowanie liderce opozycji antyreżimowej Marií Corinie Machado swobody uczestnictwa w konkurencyjnych i prawdziwie demokratycznych wyborach prezydenckich w 2024 r.;
9. przypomina o przerażającej sytuacji społecznej, gospodarczej i humanitarnej panującej w Wenezueli od wielu lat, z powodu której Wenezuelczycy cierpią zbyt długo; z całą mocą potępia zabójstwa, nieustanne represje, systematyczne tortury i łamanie praw człowieka, praw obywatelskich i politycznych narodu wenezuelskiego i obrońców praw człowieka; wzywa wenezuelski reżim, by natychmiast zaprzestał prześladowań, represjonowania i naruszania praw obywatelskich i politycznych swoich przeciwników politycznych i przedstawicieli narodu wenezuelskiego, a także cofnął nakazy aresztowania przeciwników politycznych i uwolnił więźniów politycznych;
10. potępia nadużywanie ram prawnych do ograniczania obrony praw człowieka i wolności zrzeszania się oraz wyraża szczególne obawy w związku z projektem ustawy o kontroli, regulowaniu, działaniu i finansowaniu organizacji pozarządowych i organizacji powiązanych;
11. zwraca uwagę na znaczenie umożliwienia wszystkim Wenezuelczykom, zarówno w Wenezueli, jak i za granicą, udziału w wyborach poprzez aktualizację stałego rejestru wyborców i rejestru wyborców za granicą, jak przewidziano w ust. 3 ust. 2 lit. e) porozumienia z Barbadosu;
12. zdecydowanie potępia ingerencję w wyznaczanie członków Krajowej Rady Wyborczej i wzywa do przeprowadzenia niezależnej procedury mianowania nowych członków tej rady;

13. w pełni popiera śledztwa Międzynarodowego Trybunału Karnego i niezależnej misji wyjaśniającej ONZ w sprawie rozlicznych zbrodni i aktów represji popełnionych przez reżim wenezuelski i apeluje do UE, by wsparła toczące się obecnie na mocy statutu rzymskiego śledztwa w sprawie domniemanych zbrodni przeciwko ludzkości, aby pociągnąć winnych do odpowiedzialności;
14. nadal zdecydowanie opowiada się za wspieraniem dialogu między stronami i wspiera dążenia narodu wenezuelskiego do demokratycznej przyszłości; wzywa UE do współpracy ze społecznością międzynarodową i wszystkimi pokojowymi demokratycznymi zainteresowanymi stronami z całego spektrum politycznego w Wenezueli oraz do wykorzystania wszystkich dostępnych jej mechanizmów, aby zachęcić do powrotu do zasad porozumienia z Barbadosu;
15. wzywa państwa członkowskie do utrzymania sankcji nałożonych na reżim Maduro; domaga się zaostrzenia sankcji do czasu wyraźnego i stałego zaangażowania się, zgodnie z porozumieniem z Barbadosu, do przestrzegania podstawowych standardów demokratycznych, praworządności i praw człowieka; wzywa do dalszych ukierunkowanych sankcji za pośrednictwem globalnego systemu sankcji UE za naruszenia praw człowieka (unijna ustawa Magnicka) wobec sędziów Sądu Najwyższego Wenezueli, którzy brali udział w próbach zakazania Marii Corinie Machado pełnienia funkcji publicznych, oraz wobec funkcjonariuszy wenezuelskich sił bezpieczeństwa dopuszczających się systematycznych nadużyć wobec przeciwników rządu;
16. wzywa Europejską Służbę Działań Zewnętrznych, delegaturę UE w Wenezueli, państwa członkowskie i społeczność międzynarodową do dalszego monitorowania sytuacji w tym kraju oraz do odgrywania bardziej asertywnej i widocznej roli;
17. nalega, aby UE nie brała pod uwagę wysłania do Wenezueli misji obserwacji wyborów, dopóki nie będzie jasnych i wiarygodnych gwarancji, że porozumienie z Barbadosu i harmonogram wyborów będą w całości przestrzegane, dopóki nie zostaną przywrócić politycy opozycji, którzy zostali pozbawieni prawa do pełnienia funkcji publicznych, do czasu dopuszczenia Marii Coriny Machado do udziału w wyborach oraz do czasu właściwego wdrożenia zaleceń unijnej misji obserwacji wyborów z 2021 r.;
18. podkreśla, że wybory i ich wyniki nie zostaną uznane, jeżeli warunki te nie zostaną spełnione;
19. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiemu przedstawicielowi Unii ds. polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, uczestnikom szczytu z udziałem Unii Europejskiej oraz Wspólnoty Państw Ameryki Łacińskiej i Karaibów, Europejsko-Latynoamerykańskiemu Zgromadzeniu Parlamentarnemu, Organizacji Państw Amerykańskich, sekretarzowi generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych oraz reżimowi w Wenezueli.